

Tuần lễ quốc tế Phòng chống Nhiễm độc chì 2020

Báo cáo tóm tắt thực trạng nồng độ chì trong sơn và đồ chơi trẻ em tại Việt Nam, những ảnh hưởng của chì đối với sức khỏe trẻ em và đề xuất chính sách nhằm loại bỏ chì trong sơn và đồ chơi (Bản điều chỉnh và cập nhật 2020).

**tìm hiểu
những rủi ro**

**tham gia
hành động**

**loại bỏ
sơn chì**

COFED

IPEN
a toxics-free future

ẢNH HƯỞNG CỦA CHÌ TỚI SỨC KHOẺ CON NGƯỜI, ĐẶC BIỆT LÀ TRẺ EM

Theo Tổ chức Y tế Thế giới (WHO): Chì là một trong mười kim loại nặng cần được quan tâm nhất đối với sức khỏe con người, đặc biệt là trẻ em. Chì không có một vai trò thiết yếu nào trong cơ thể con người. Nhiễm độc chì chiếm khoảng 0,6% trong các căn bệnh và là gánh nặng cho toàn cầu.

Dù bị phơi nhiễm với nồng độ chì chỉ ở mức thấp hay cực kì thấp thì chì đều ảnh hưởng đến sức khỏe con người.

Bạn có biết ?

Hàng năm, có khoảng 800,000 người chết vì tiếp xúc với chì ở các nước đang phát triển

Phơi nhiễm chì gây ra:

4% bệnh thiếu máu cục bộ và 6.6% bệnh đột quỵ

Chì trong cơ thể được tìm thấy ở:

Não
Gan
Thận
Xương

Chì được lưu trữ và tích lũy trong:

Răng
Xương

Chì tấn công:

Não bộ và hệ thần kinh trung ương
Các cơ quan sinh sản
Xương
Hệ miễn dịch

Suy giảm trí tuệ

Suy giảm khả năng tập trung

Giảm hành vi chống đối xã hội

Kết quả Học tập kém

Thiếu máu

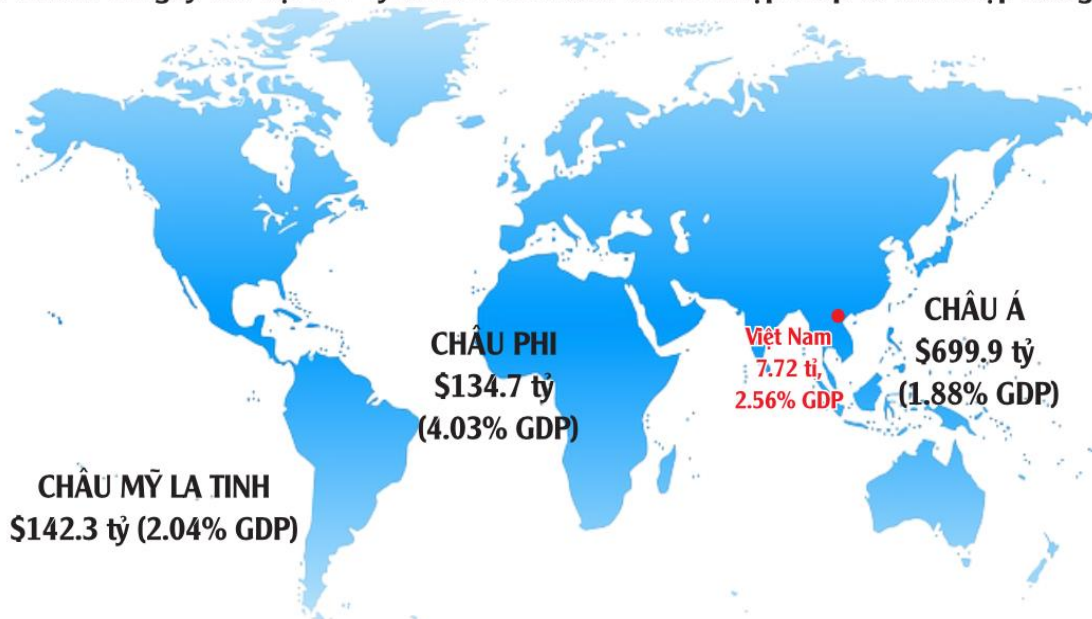

Cao huyết áp

Hại thận

Phơi nhiễm chì gây tổn hại 977 tỷ đô la ở các nước có thu nhập thấp và thu nhập trung bình

AI CÓ NGUY CƠ BỊ PHƠI NHIỄM CHÌ?

TRẺ EM

NGƯỜI LỚN

đặc biệt là phụ nữ mang thai hoặc những người làm việc trong các ngành công nghiệp có sử dụng chì

TRẺ EM PHƠI NHIỄM VỚI CHÌ BẰNG CÁCH NÀO?

Hít bụi

và ăn đất

Đưa đồ chơi và các đồ vật

có hàm lượng chì cao vào miệng

Ăn thực phẩm
hoặc nước uống
bị nhiễm chì

Mỗi năm có khoảng 600,000 trẻ em bị khuyết tật về trí tuệ do tiếp xúc với chì

Trẻ em sống sót do nhiễm độc chì có thể bị rối loạn hành vi và chậm phát triển trí tuệ

NGƯỜI LỚN CÓ THỂ BỊ PHƠI NHIỄM VỚI CHÌ THÔNG QUA:

Ăn thức ăn hoặc uống nước bị ô nhiễm chì hoặc được đựng trong các đồ đựng bằng gốm sứ tráng men

Hít bụi chì trong quá trình cải tạo hoặc sửa chữa

Làm các công việc có tiếp xúc với chì

Phụ nữ mang thai tiếp xúc với chì ảnh hưởng xấu đến sự phát triển của bào thai

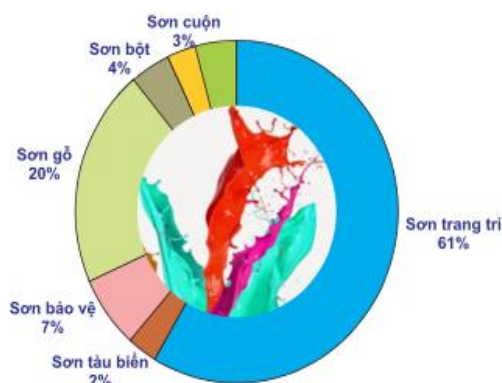
COFED

IPEN
a toxics-free future

THỰC TRẠNG SƠN CHÌ VÀ NGỘ ĐỘC CHÌ Ở VIỆT NAM

Theo Hiệp hội Sơn và Mực in Việt Nam, năm 2018, sơn trang trí chiếm 61% sản lượng sơn, tiếp theo là sơn gỗ chiếm 20%, sơn bảo vệ chiếm 7%, sơn bột chiếm 4%, sơn cuộn chiếm 3%, sơn tàu biển chiếm 2% và các loại sơn khác chiếm 3%

Hiện nay ở Việt Nam chưa có một quy định nào về nồng độ chì được phép sử dụng cho mỗi loại sơn. Một nghiên cứu của CGFED trong năm 2016 đã chỉ ra rằng:

- + 54% (14/26) mẫu sơn dung môi dùng cho sơn nhà có nồng độ chì vượt quá 600ppm
- + 19% (5/26) mẫu sơn có nồng độ chì ở mức nguy hiểm trên 10.000 ppm
- + Sơn đỏ, sơn vàng là hai mẫu sơn có nồng độ chì cao nhất trong tất cả các mẫu màu sơn vượt quá 10.000ppm
- + Không một hộp sơn nào có thông tin về nồng độ chì được cung cấp trên nhãn
- + Hầu hết trên các nhãn đều chứa rất ít thông tin về thành phần sơn
- + Các thông tin cảnh báo và lưu ý trên vỏ hộp không đề cập đến ảnh hưởng của bụi chì trong sơn đến trẻ em và phụ nữ mang thai

Tiếp nối nghiên cứu 2016, nghiên cứu về hàm lượng chì trong sơn, đồ chơi ở trường mầm non được CGFED triển khai trong năm 2019 cho thấy:

- + 40% (6/15) mẫu sơn lấy tại trường mầm non và hộ gia đình chứa chì vượt tiêu chuẩn cho phép. Nồng độ chì trung bình trong các mẫu này là 541,27mg/kg (thấp nhất là 390,19 và cao nhất là 852,05)
- + Các mẫu sơn có màu nóng (đỏ, vàng) có hàm lượng chì vượt tiêu chuẩn cho phép cao hơn các mẫu sơn màu xanh.
- + 37,5% (6/16) mẫu đồ chơi tại trường mầm non có chứa chì. Hàm lượng chì trung bình của các mẫu đồ chơi này là 2207,83 ppm (thấp nhất là 193ppm và cao nhất là 4895 ppm).
- + Trong 6 mẫu đồ chơi có chứa chì, các mẫu đồ chơi bằng gỗ phủ sơn (4 mẫu) có hàm lượng chì cao hơn các mẫu đồ chơi bằng nhựa (2 mẫu)

CGFED

IPEN
a toxics-free future

Trên thế giới đã có nhiều nghiên cứu về nhiễm độc chì trong sơn ở trẻ em. Ở Việt Nam có một số nghiên cứu về tình trạng ngộ độc chì ở trẻ em, tập trung ở những trẻ sống ở vùng nguy cơ cao như làng nghề, khu sản xuất tái chế sản phẩm chứa chì:

+ 45,0% học sinh tham gia nghiên cứu có hàm lượng delta – ALA niệu trên 10mg/L (tiêu chuẩn nhiễm độc chì của Bộ Y tế) - Nghiên cứu tình trạng nhiễm độc chì ở trẻ em làng nghề tái chế huyện Văn Lâm, tỉnh Hưng yên (2008)

+ 100% trẻ em dưới 10 tuổi được xét nghiệm sàng lọc có nồng độ chì máu cao hơn 10 µg/dL, trong số 24 trẻ em được xét nghiệm lại bằng máu tĩnh mạch, có 19 trẻ em có nồng độ chì máu trên 45 µg/dL - Nghiên cứu 109 trẻ em dưới 10 tuổi tại làng nghề tái chế chì Đông Mai (2011).

+ 79,49% trẻ em 3-14 tuổi trong mẫu nghiên cứu sống ở gần vùng khai thác mỏ chì kẽm tại xã Bản Thi, tỉnh Bắc Kạn nhiễm độc chì (trẻ em có nồng độ chì máu >10µg/dL) – Nghiên cứu năm 2018

+ 2,8% trẻ em 3-14 tuổi tiền sử dùng thuốc cam tham gia nghiên cứu tại tỉnh Bắc Giang và 7,0% ở Quảng Ninh bị nhiễm độc chì - Đề tài độc lập cấp Nhà nước, mã số ĐTĐL.CN-48/15 (2019).

NHỮNG NỖ LỰC TOÀN CẦU ĐANG ĐƯỢC TIẾN HÀNH ĐỂ LOẠI BỎ CHÌ TRONG SƠN

- Thành lập Liên minh Toàn cầu để Loại bỏ sơn có chì
- Tính đến 30/9/2019, có 73 trong số 196 nước (38%) đã thiết lập ràng buộc pháp lý về sơn có chì
- 53 nước đã thiết lập những yêu cầu về ghi nhãn
- 52 nước tham gia vào Tuần lễ hành động về phòng chống nhiễm độc chì trong năm 2018

Hàng năm, việc loại bỏ toàn bộ xăng dầu có chì cho kết quả

**\$2.45 nghìn tỉ
lợi nhuận
cho toàn cầu**

**Giảm 1.2 triệu
người trưởng thành
tử vong sớm**

**Giảm 125.000
trẻ em
tử vong sớm**

ĐỀ XUẤT CÁC GIẢI PHÁP CHÍNH SÁCH

- Ban hành quy định quản lý nồng độ chì trong sơn dưới mức 90ppm. **Tháng 7/2020, Bộ Công thương đã công bố dự thảo Thông tư quy định Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về giới hạn hàm lượng chì trong sơn với giới hạn tối đa của tổng hàm lượng chì trong sơn $\leq 600\text{ppm}$ tại thời điểm Thông tư có hiệu lực, $\leq 200\text{ppm}$ sau 3 năm kể từ ngày Thông tư có hiệu lực và $\leq 90\text{ppm}$ sau 5 năm kể từ ngày Thông tư có hiệu lực.**

Theo lộ trình này, mức giới hạn tối đa của tổng hàm lượng chì trong sơn dưới 600ppm sau khi Thông tư có hiệu lực vẫn là cao, tiềm ẩn nhiều rủi ro về sức khỏe cho con người. **Hàm lượng chì trong sơn an toàn với sức khỏe con người và cộng đồng theo khuyến cáo của Tổ chức y tế thế giới (WHO) là $\leq 90\text{ppm}$.** Nhiều quốc gia như Mỹ, Canada, Phillipines, Nepal, Bangladesh, Israel, Jordan, Kenya, Cameroon,... đã thực hiện theo khuyến cáo này của WHO.

- Bổ sung đầy đủ thông tin về nồng độ chì lên bao bì của từng loại sản phẩm, kèm theo cảnh báo trên những loại sơn phủ có thể có bụi chì độc khi bề mặt sơn bị hư hỏng, bong ra sẽ là nguồn phơi nhiễm chì cho trẻ em
- Dừng ngay việc sử dụng chì trong thành phần, công thức sản xuất sơn; tìm kiếm giải pháp thay thế và không ảnh hưởng đến môi trường và sức khỏe con người.
- Tăng cường kiểm soát chất lượng sơn nội thất, đồ chơi của trẻ em đảm bảo hàm lượng chì trong sơn, đồ chơi nằm trong tiêu chuẩn cho phép
- Có biện pháp kiểm soát chặt chẽ các loại đồ chơi có sơn, đặc biệt là đồ chơi nhập khẩu từ Trung Quốc

Thông tin chung:

Mạng lưới Quốc tế Loại bỏ các Chất hữu cơ khó phân huỷ (International POPs Elimination Network) - là một mạng lưới các tổ chức phi chính phủ hoạt động trong lĩnh vực sức khỏe và môi trường đến từ các khu vực trên thế giới trong đó có CGFED. IPEN là một mạng lưới toàn cầu hành động để bảo vệ sức khỏe con người và môi trường thông qua việc vận động ban hành và thực hiện các chính sách an toàn hóa chất. Sứ mệnh của mạng lưới là vì một tương lai không độc chất. IPEN chung tay xây dựng, phát triển nguồn lực cho các tổ chức thành viên nhằm thực hiện những chương trình hành động thiết thực, học hỏi kinh nghiệm làm việc lẫn nhau và đoàn kết toàn cầu để thiết lập sự ưu tiên và đạt được những chính sách bảo vệ sức khỏe cho con người và môi trường sống.

CGFED Trung tâm nghiên cứu Giới, Gia đình và Môi trường trong Phát triển – là một tổ chức xã hội dân sự của Việt Nam được thành lập từ năm 1993. CGFED hành động vì bình đẳng giới dựa trên nền tảng tôn trọng quyền tự do, sự đa dạng và quyền của con người. Các vấn đề chính mà CGFED tập trung ưu tiên bao gồm quyền tình dục cho thanh niên; nâng cao và trao quyền cho các nhóm thiểu số, nghèo; và bảo vệ con người và đặc biệt là bảo vệ trẻ em khỏi các hóa chất độc hại. CGFED hành động thông qua nghiên cứu, giáo dục về môi trường, hỗ trợ phát triển cộng đồng, tập huấn, đào tạo và vận động.

**LOẠI BỎ
SON CÓ
CHÌ**

**TÌM HIỂU
những Rủi ro**

**THAM GIA
Hành động**

**LOẠI BỎ
Sơn có chì**

